

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1. - 31.3.2021

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen toimintakatteen ennustetaan ylittyvän 2,1 M€ (105 %).

Tulot alittuvat ennusteen mukaan yhteensä 2,7 M€ ja toimintakulut alittuvat 0,6 M€, nettovaikutus 2,1 M€. Tulojen ennusteessa on huomioitu korona-avustukset, joita siirrettiin tälle vuodelle teatterin osalta 0,2 M€ ja musiikkikeskuksen osalta 0,1 M€.

Tulojen alittumisen syynä on Korona-epidemian aiheuttamat rajoitukset palveluihin sekä epidemian vaikutus asiakaskäyttämiseen. Myös Kuopion peruskorjatun museon Kantin avaaminen yleisölle on viivästynyt Koronan vuoksi.

Tulojen, kuten myös menojen, ennustaminen tässä vaiheessa on erittäin haasteellista, kun ei ole vielä varmuutta, jatkuvatko tulevana syksynä esim. asiakasmäärien rajoitukset. Taidepalvelujen ennuste on tässä vaiheessa viime syksyn rajoitusten mukainen.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Koronarajoituksista johtuen suurimmat riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle ovat kävijätavoitteiden ja sitä kautta talouden toteutuminen suunnitellusti. Myös yleisön käyttäytyminen korona-ajan jälkeen voi tuoda riskejä kävijätavoitteiden ja talouden toteutumiseen.

Kuopion museon avaaminen on siirtynyt alkuvuodesta näillä näkymin kesäkuulle.

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentusen katsaus ajalta 1.1. – 31.3.2021

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Liikuntapaikkapalveluiden osalta suurimmat poikkeamat talousarvion toteutumiselle aiheuttaa koronarajoitukset. Tammikuussa 2021 liikuntapaikat olivat suljettuna 2 viikkoa. Sulkuajan vaikutus tulokertymään on n. 200 000€. Lisäksi rokotekeskuksen sijoittuminen Kuopio-halliin aiheuttaa tulojen menetyksiä.

Kirjastopalveluiden osalta vuokratuotot eivät toteudu pandemiarajoitusten vuoksi (-20 000 €).

Museopalveluiden osalta suurimmat poikkeamat talousarvion toteutumiselle aiheuttaa Kuopion museon uudisrakennuksen avauksen siirtyminen koronapandemiaan liittyvien rajoitusten ja riskien vuoksi helmikuusta kesään. Lisäksi asiakkaiden pandemiasuosituksen mukainen varovainen näyttelyissä käynti vaikuttaa kaikissa museokohteissa tulokertymään. Odotettavissa on, että asiakkaiden varovainen näyttelypalveluiden hyödyntäminen vaikuttaa tulokertymään ainakin kesän yli. Arvioitu vaikutus tulokertymään -136 000€ (pääsylipputulojen menetys 110 000€; kahvilan vuokratulojen menetys 16 000€ ja museokaupan tulojen menetys 10 000€).

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Koronarajoituksista johtuen liikuntapaikkapalveluiden osalta suurimmat riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle ovat kävijätavoitteen sekä talouden toteutuminen suunnitellusti.

Kirjastopalveluiden osalta riski strategisten tavoitteiden toteutumiselle on pandemian vuoksi kävijämäärien väheneminen ja lukemista edistävien toimenpiteiden rajoittuneisuus etätoiminnaksi. Lainojen määrässä ei suurta laskua.

Koronarajoituksista johtuen museopalveluiden osalta suurimmat riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle ovat kävijätavoitteen sekä talouden toteutuminen suunnitellusti.

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentusen katsaus ajalta 1.1. – 31.3.2021

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Koronatilanteesta johtuen kansalaisopiston kurssitulotavoite on 150.000 euroa budjetoitua pienempi. Muutos johtuu normaalia pienemmästä opiskelijamäärästä ja liikunnan opetuksen keskeytyksestä helmikuun alussa.

Kansalaistoiminnan palvelujen ennuste on tässä vaiheessa talousarvion mukainen. Kino Kuvakukon pääsylipputulotavoitteeseen pääsy vaikeutuu merkittävästi, mikäli asiakasmäärä rajoittuu edelleen 20 hlöön/näytös.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Kansalaistoiminnan palveluiden ja kansalaisopiston toimintaan ja strategisten tavoitteiden toteutumiseen vaikuttavat koronaepidemiaan liittyvät rajoitukset.

Kino Kuvakukon ja Kino Mantun asiakasmäärä on rajoitettu 20 hlöön/näytös. Yleisötapahtumien ja ryhmätoimintojen (liikunta-, kulttuuri- ja asukastoiminta) toteuttaminen on koronan vuoksi rajoitettua, erityisesti ikääntyneiden ryhmätoiminnan osalta, millä on paitsi negatiivinen vaikutus asiakasmääriin ja tuloihin liittyviin tavoitteisiin, myös asukkaiden hyvinvointiin liittyviin strategisiin tavoitteisiin.

Kansalaisopistossa on koronarajoitusten vuoksi jouduttu pienentämään opetusryhmien kokoa ja tekemään 2 viikon liikunnan lähiopetuksensulku.

Taidepalvelut

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1. – 31.3.2021

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen aikana Kuopion Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin toimintaa on rajoittanut Itä-Suomen aluehallintoviraston koronaepidemiasta johtuvat päätökset yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten osallistujamäärä on rajoittamisesta enintään 20 henkilöön. Musiikkikeskuksen vuokraustoiminnan kautta tulleet tapahtumat on siirretty myöhäisenpään ajankohtaan tai peruttu. Kuopion kaupunginorkesteri on toteuttanut yhteensä 11 verkkokonserttia, joilla on ollut 263.309 katsojaa/kuulijaa. Kyseisellä ajanjaksolla orkesterilla oli yksi live-esiintyminen, joka oli samanaikaisesti myös verkkolähetys.

Orkesterin omalla YouTube -kanavalla julkaistuilla konserteilla on ollut keskimäärin 3.700 katsojaa/konsertti. Alkuvuoden huomattavasti normaalia korkeampi verkkokonserttien kokonaiskatsojamäärä selittyy mm. Pohjois-Savon liiton kanssa toteutetulla Karjalan kunnalla -videojulkaisulla, joka sai 239.728 katsojaa. Orkesterin Pekka ja susi -musiikkisatu oli myös suosittu; 10.517 katsojaa, jotka koostuivat orkesterin kummilapsiperheistä, alueen päiväkotijäsenistä ja esikoululapsista.

Toimintatuottoja on kertynyt maaliskuun loppuun mennessä yhteensä n. 160.000 euroa, mikä summa koostuu pääasiassa orkesterin saamasta 100.000 euron korona-avustuksesta ja orkesterin syksyn tuotannon ennakkoon myydystä pääsylipputulosta. Tulotavoite 1.289.000 € vuonna 2021 ei tule toteutumaan. Tämänhetkinen arvio on tehty sen mukaan, että syyskausi 2021 toteutuu syksyn 2020 mukaisin rajoituksin, jolloin Musiikkikeskuksen ja orkesterin yhteinen tulojen toteutuma tulisi olemaan n. 250.000 sisältäen OPH:n korona-avustuksen 100.000 €. Tämän vaihtoehdon toteutuessa tulotavoite jäisi vajaaksi n. 1 M€. Musiikkikeskuksen tämänhetkinen varaustilanne syksyn tapahtumien osalta on hyvä, ja mikäli tapahtumat voidaan toteuttaa ilman rajoituksia, tuloja on mahdollista saavuttaa n. 600.000 euroa.

Tämänhetkinen arvio vuoden 2021 menosäästöistä on yhteensä n. 400.000 € toiminnan toteutuessa syksyn 2020 rajoitusten mukaisesti, eli esim. konserttisaliin voi ottaa yleisöä maksimissaan 300 henkilöä. Menosäästöjä muodostuu palkkausmenoihin (230.000 e), koska avoimeksi jääneitä tehtäviä ei ole täytetty kevätkauden aikana, samoin erilliskorvauksiin ja tilapäisten palkkausmenoihin syntyy säästöä tapahtumien vähentyessä. Palvelujen ostoihin ja muihin toimintamenoihin syntyy säästöjä (150.000 €), koska konserttikohtaiset kustannukset ovat jääneen pienemmäksi mm. ohjelmistovalintojen, matkustusrajoitusten, markkinointikustannusten ja muiden ostopalvelujen tarpeen vähenemisen takia, eikä Musiikkikeskuksen oman tuotannon konsertteja ole järjestetty. Muihin toimintakuluihin syntyy säästöä 20.000 € (mm. teostokulut).

Kaupunginteatterin esitykset peruttiin ensimmäisen vuosineljänneksen ajalta. Yleisörajoitteen ollessa 20 henkilöä, ei esitysmahdollisuuksia juurikaan ole ollut. Teatteri olisi esittänyt yhtä teosta pienellä näyttämöllä, koska teosta oli suunniteltu esitettävän vain kevätkauden ajan, ja näytelmä oli otettu tuotantoon taiteellisin, ei taloudellisin perustein. Yksi pääroolin esittäjästä joutui kuitenkin pitkälle sairauslomalle, joten sekin jouduttiin perumaan.

Teatteri opetteli ja kokeili striimausta Pakkassirkuksen kanssa, se onnistui hyvin. Striimauksia on tarkoitus tehdä jatkossakin esim. yleisötyön ja markkinoinnin tapahtumista (taiteilijavierailut, avoimet harjoitukset, kauden avajaiset jne.) sekä joistakin esityksistä. Esitystriimaukset ovat haastavia mm. tekijänoikeussyistä sekä siksi, että on oma ammattilajinsa saada teatteriesitys toimimaan videoituna. Elokuvat ja tv-teatteri kun ovat oma lajinsa. Olemme kuitenkin matkalla sitä kohti, koska maailma muuttuu ympärillä. Alalla on jo toisten teattereiden toimesta hyviä ja onnistuneita esimerkkejä.

Teatterin markkinointi ja yleisötyö on tuottanut materiaalia teatterin somekanaville kuvaten teatterin arkea ja teatterityötä sekä antaen maistiaisohjelmistosta.

Talouden näkökulmasta karkeasti ajateltuna lipunmyynti- ja ulosvuokraustuloja jää saamatta n. 600 000 euroa. Viime vuoden lopulla saatuja koronatukia siirrettiin tälle vuodelle puskuriksi 223 000 euroa. On joka tapauksessa selvää, että talous ei tänä vuonna toteudu suunnitellusti. On syytä olettaa, että syksyllä on vielä joitakin rajoitteita huomioitavana ainakin kauden alkaessa.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin toiminnan normalisoituminen on riippuvainen koronarajoituksista ja mikäli ne puretaan, yleisön käyttäytymisestä korona-ajan jälkeen. Orkesterin toimintaa pystytään ylläpitämään ja konsertteja julkaisemaan eri asiakasryhmille verkkoympäristöissä. Lisäksi orkesteri on valmistautunut kehittämään yleisötyötä orkesterille räätälöidyn yleisötyökoulutuspaketin avulla. Koulutuksessa on keskiytetty vuorovaikutuksen ja improvisoinnin kehittämiseen. Muu talon tapahtumatuotanto on pysähdyksissä niin kauan, kun tapahtumien osallistujamäärä on rajoitettu. Vuokraustoiminnan kautta tulevien tapahtumien toteutuminen perustuu järjestäjän ennakoimaan tapahtuman kannattavuuteen.

Kaupunginteatterin taloudellinen asema on ollut turvattu johtuen valtion lisätuesta. Näyttää siltä, että yhteiskuntaa aletaan avata exit-suunnitelmien myötä pikkuhiljaa, ja koronaepidemia ei muodosta kohtuutonta riskiä laitosteatterille. Olemme koko ajan voineet valmistella uutta ohjelmistoa, olemme tehneet yhden ylimääräisen tuotannon esityksistä vapautuneella ajalla, olemme valmiita esittämään hienoa ohjelmistoa heti, kun epidemiatilanne sen sallii. Tämän vuoden talouden notkahdus selviää myöhemmin, valtio on ilmaissut tukevansa yhä teattereita. Viime vuodeltahan taloudellista notkahdusta ei tullutkaan.

Strategisten tavoitteiden näkökulmasta keskeinen huoli on se, kuinka yleisö palaa teatteriin, kuinka kunta-vaalit ja politiikka yleensä vaikuttavat, ymmärretäänkö jatkossakin teatterin merkitys kaupungille ja alueelle laajemminkin. Ts. kyseenalaistetaanko olemassaolomme oikeutus, koska monella toimijalla on tilanne meitä paljon huonompi.

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE

Ennusteraportti maaliskuun 2021 tilanteesta

Palvelualue	TA2021	Ennuste 31.12.	Ero ennuste/TA
Hyvinvoinnin edistäminen			
Tuotot yht.	10 541 000	7 805 000	-2 736 000
Kulut	-53 103 100	-52 483 100	620 000
HENKILÖSTÖKULUT	-19 666 100	-19 316 100	350 000
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 755 000	-1 755 000	0
PALVELUJEN OSTOT	-6 523 000	-6 273 000	250 000
AVUSTUKSET	-4 111 000	-4 111 000	0
MUUT TOIMINTAMENOT	-21 048 000	-21 028 000	20 000
TOIMINTAKATE	-42 562 100	-44 678 100	-2 116 000

Palvelualue	TA2021	Ennuste 31.12.	Ero ennuste/TA
Hyvinvoinnin edistäminen	-42 562 100	-44 678 100	-2 116 000
Kirjastopalvelut	-6 040 700	-6 040 700	0
Tuotot yht.	833 000	813 000	-20 000
Kulut	-6 873 700	-6 853 700	20 000
Museokeskus	-4 924 700	-5 060 700	-136 000
Tuotot yht.	661 000	525 000	-136 000
Kulut	-5 585 700	-5 585 700	0
Kansalaistoiminnan palvelut	-6 122 500	-6 122 500	0
Tuotot yht.	276 000	276 000	0
Kulut	-6 398 500	-6 398 500	0
Kansalaisopisto	-3 233 200	-3 383 200	-150 000
Tuotot yht.	1 984 000	1 834 000	-150 000
Kulut	-5 217 200	-5 217 200	0
Liikuntapaikkapalvelut	-13 016 700	-13 346 700	-330 000
Tuotot yht.	3 735 000	3 405 000	-330 000
Kulut	-16 751 700	-16 751 700	0
Kaupunginteatteri	-4 814 300	-5 714 300	-900 000
Tuotot yht.	1 756 000	656 000	-1 100 000
Kulut	-6 570 300	-6 370 300	200 000
Musiikkikeskus	-4 128 600	-4 728 600	-600 000
Tuotot yht.	1 294 000	294 000	-1 000 000
Kulut	-5 422 600	-5 022 600	400 000
Hep/Operatiiviset tukipalv.	-281 400	-281 400	0
Tuotot yht.	2 000	2 000	0
Kulut	-283 400	-283 400	0
Kaikki yhteensä	-42 562 100	-44 678 100	-2 116 000

Talousarvion 2021 valtuustoon nähden sitovat mittarit tavoitearvoineen

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN JA KASVUN JA OPPIMISEN
PALVELUALUE

Koko vuoden
ennuste

Mittarin nimi	Mittari	TP 2018	TP 2019	TP 2020	31.3.2021	Tavoite 2021
Suorituskykymittarit						
Päiväkotien täyttöaste / haja-asutusalue	%	94	97	92	97	97
Päiväkotien täyttöaste / taajama-alue	%	97	97	97	99	99
Teatterin ison salin täyttöaste	%	71	73,5	55	30	60
Taloudellisuusmittarit						
Varhaiskasvatuksen toimintamenot 0-6 -vuotiasta lasta kohden	€	9.451	10.265	10.752	11.228	11.228
Perusopetuksen toimintamenot euroa per 15 -vuotias lapsi	7.€	9.464	9.817	9.922	10.084	10.084
Kansalaisopiston nettokustannus €/opetustunti	€	72,7	70,9	82,8	77,0	74,0
Vaikuttavuusmittarit						
Varhaiskasvatukseen osallistuminen	%	71,1	74,3	74,8	74,7	77,1
Kaikki kirjastopalvelujen lainat/asukasmäärä	kpl	16,8	17,0	15,3	16,9	17,3
Alle 20-vuotiaiden asiakaskäyntien määrä Kuntolaakson uimahallipalveluissa	kpl	15 827	15 410	53 071	90 000	90 000